

LIETUVOS RESPUBLIKOS P R O K U R A T Ū R O S Į S T A T Y M A S

1994 m. spalio 13 d. Nr. I-599
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2003-05-01:

Nr. [IX-1518](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 42-1919 (2003-05-01)

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas nustato Lietuvos Respublikos prokuratūros (toliau – prokuratūra) statusą, funkcijas, sandarą, veiklos pagrindus ir kontrolę, darbo organizavimo pagrindus, taip pat Lietuvos Respublikos prokurorų (toliau – prokurorai) statusą, kompetenciją, teises ir pareigas, tarnybos eigą, skatinimo bei tarnybinės atsakomybės sąlygas, socialines garantijas, asmens apsaugos priemonių tvarkymo ir naudojimo sąlygas.

ANTRASIS SKIRSNIS PROKURATŪROS STATUSAS, SANDARA, FUNKCIJOS IR VEIKLOS PAGRINDAI

2 straipsnis. Prokuratūra, jos statusas ir funkcijos

1. Prokuratūra yra valstybės institucija, atliekanti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, šiame Įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytas funkcijas. Prokuratūra padeda užtikrinti teisėtumą ir teismui vykdyti teisingumą.

2. Prokuratūra įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka:

- 1) organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja;
- 2) atlieka ikiteisminį tyrimą ar atskirus ikiteisminio tyrimo veiksmus;
- 3) kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklą baudžiamajame procese;
- 4) palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose;
- 5) kontroliuoja nuosprendžių pateikimą vykdyti ir jų vykdymą;
- 6) koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas;
- 7) gina viešąjį interesą;
- 8) pagal kompetenciją nagrinėja asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus;
- 9) dalyvauja rengiant ir įgyvendinant nacionalines ir tarptautines nusikalstamų veikų prevencijos programas;

10) dalyvauja teisėkūros procese;

11) atlieka kitas įstatymų nustatytas funkcijas.

3. Prokuratūrai vadovauja Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras (toliau – generalinis prokuroras) ir jo pavaduotojai pagal generalinio prokuroro nustatytą kompetenciją.

4. Už prokuratūros ūkinę ir finansinę veiklą atsako generalinis prokuroras (jo įgalioti prokurorai ar valstybės tarnautojai).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

3 straipsnis. Prokuratūros veiklos teisiniai pagrindai

1. Prokuratūra savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo Įstatymu, kitais teisės aktais bei Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis (toliau – tarptautinės sutartys).

2. Prokuroras sprendimus priima savarankiškai ir vienvaldiškai, vadovaudamasis įstatymais ir protingumo principu, gerbdamas asmens teises ir laisves, laikydamasis nekaltumo prezumpcijos, taip pat principo, kad įstatymui, valstybės institucijoms ir pareigūnams visi asmenys yra lygūs nepaisant asmens socialinės ir šeiminės padėties, pareigų, užsiėmimo, įsitikinimų, pažiūrų, kilmės, rasės, lyties, tautybės, kalbos, tikėjimo ir išsilavinimo.

3. Teisėti prokuroro reikalavimai ir nutarimai yra privalomi visoms valstybės, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, pareigūnams, tarnautojams ir darbuotojams, fiziniams bei juridiniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos valstybės teritorijoje. Šie subjektai už prokuroro reikalavimų ir nutarimų nevykdymą atsako pagal įstatymus.

4. Prokuroro veiksmai ir sprendimai įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiami aukštesniajam prokurorui ir teismui.

5. Dėl neteisėtų prokurorų veiksmų ar neveikimo asmenims atsiradusi žala atlyginama Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo įstatymo arba Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4 straipsnis. Prokuratūros sąveika su kitomis valstybės institucijomis

1. Prokuratūros veiklos prioritetus nustato ir prokuratūros parlamentinę ne proceso veiklos kontrolę atlieka Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) Seimo statuto nustatyta tvarka.

2. Prokurorų proceso veiklą kontroliuoja aukštesnysis prokuroras ir teismas. Aukštesnysis prokuroras ir teismas nustato prokurorų padarytus proceso įstatymų pažeidimus ir panaikina neteisėtus sprendimus.

3. Už prokuratūros veiklą generalinis prokuroras atsiskaito Respublikos Prezidentui ir Seimui. Seimui atsiskaitoma teikiant metinę Prokuratūros veiklos ataskaitą, kuri taip pat skelbiama prokuratūros interneto svetainėje.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė), garantuodama valstybės saugumą ir viešąją tvarką, savo veiksmus koordinuoja su generaliniu prokuroru.

5. Generalinis prokuroras apie prokuratūros ne proceso veiklą teikia informaciją Vyriausybei.

6. Generalinės prokuratūros, teritorinių prokuratūrų ūkinę ir finansinę veiklą kontroliuoja Valstybės kontrolė ir kitos įgaliotos valstybės institucijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

5 straipsnis. Prokuratūros tarptautinis bendradarbiavimas

1. Prokuratūra įstatymų ir tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais ir tvarka užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms institucijoms rengia, teikia ir vykdo jų teisinės pagalbos prašymus.

2. Prokuratūra užsienio valstybių įstaigų ir tarptautinių institucijų prašymus gauna per Generalinę prokuratūrą, o Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje numatytais atvejais – ir per teritorines prokuratūras.

3. Prokuratūra bendradarbiauja su užsienio valstybių prokuratūromis, kitomis valstybinėmis įstaigomis ar visuomeninėmis organizacijomis, dalyvauja tarptautinių institucijų veikloje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

6 straipsnis. Prokuratūros sandara

1. Prokuratūrą sudaro Generalinė prokuratūra ir teritorinės – apygardų prokuratūros.

2. Apygardos prokuratūrą sudaro apylinkių prokuratūros ir apygardos prokuratūros specializuoti skyriai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

7 straipsnis. Generalinė prokuratūra

1. Generalinę prokuratūrą sudaro departamentai ir skyriai. Generalinės prokuratūros struktūrą nustato generalinis prokuroras. Generalinei prokuratūrai vadovauja generalinis prokuroras ir generalinio prokuroro pavaduotojai pagal kompetenciją.

2. Generalinės prokuratūros departamentui vadovauja departamento vyriausiasis prokuroras, direktorius ir jų pavaduotojai, skyriui, departamento skyriui – skyriaus vyriausiasis prokuroras, skyriaus vedėjas ir jų pavaduotojai.

3. Generalinėje prokuratūroje sudaroma patariamoji institucija – Lietuvos Respublikos prokuratūros kolegija (toliau – kolegija). Kolegijos pirmininkas yra generalinis prokuroras, jos nariai – generalinio prokuroro pavaduotojai ir apygardų vyriausieji prokurorai. Į kolegiją nariais generalinio prokuroro sprendimu gali būti įtraukti ir kiti prokurorai. Į kolegijos posėdį gali būti kviečiami teisėjai, teisės saugos ir kitų valstybės institucijų vadovai ar jų įgalioti atstovai.

4. Kolegijos sudėtį ir veiklos nuostatus įsakymu tvirtina generalinis prokuroras.
5. Generalinė prokuratūra yra viešasis juridinis asmuo. Ji turi atsiskaitomąją sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir pavadinimu „Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra“.
6. Generalinės prokuratūros buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

8 straipsnis. Generalinės prokuratūros funkcijos

Generalinė prokuratūra:

- 1) vadovauja teritorinėms prokuratūroms ir kontroliuoja jų veiklą;
- 2) formuoja vienodą nusikalstamų veikų ikiteisminio tyrimo ir baudžiamojo proceso veiksmų kontrolės praktiką;
- 3) atlieka, organizuoja, kontroliuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja ir palaiko valstybinį kaltinimą itin svarbiose baudžiamosiose bylose;
- 4) formuoja vienodą valstybinio kaltinimo baudžiamosiose bylose palaikymo praktiką ir dalyvauja nagrinėjant bylas apeliacine ir kasacine tvarka;
- 5) koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas;
- 6) itin svarbiais atvejais gina viešąjį interesą ir formuoja vienodą prokurorų veiklos praktiką šioje srityje;
- 7) organizuoja prokurorų profesinį rengimą, kvalifikacijos kėlimą ir teikia jiems metodinę pagalbą;
- 8) tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka susižino su užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis institucijomis;
- 9) rūpinasi prokuratūros finansiniu, materialiniu aprūpinimu, taip pat prokurorų socialinėmis garantijomis;
- 10) analizuoja prokuratūros veiklą ir tvarko prokuratūros veiklos duomenis;
- 11) atlieka kitas įstatymų ir tarptautinių sutarčių nustatytas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

9 straipsnis. Teritorinės prokuratūros ir jų funkcijos

1. Teritorines prokuratūras steigia, reorganizuoja ir likviduoja, jų statusą, struktūrą, kompetenciją ir veiklos teritorijas, atsižvelgdamas į įstatymų nustatytas apygardų ir apylinkių teismų veiklos teritorijas, nustato generalinis prokuroras.
2. Teritorinei prokuratūrai vadovauja teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras.
3. Teritorinės prokuratūros pagal kompetenciją:
 - 1) organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja;
 - 2) atlieka ikiteisminį tyrimą;
 - 3) kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklą baudžiamajame procese;
 - 4) palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose;
 - 5) kontroliuoja nuosprendžių pateikimą vykdyti ir jų vykdymą;
 - 6) koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas;
 - 7) gina viešąjį interesą;
 - 8) įstatymų ir tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais ir tvarka užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms institucijomis rengia ir vykdo jų teisinės pagalbos prašymus;
 - 9) atlieka kitas prokuratūros funkcijas.
4. Neteko galios nuo 2012-01-01.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

10 straipsnis. Generalinio prokuroro sudaromos komisijos

1. Generalinis prokuroras sudaro Prokurorų atrankos, Vyriausiųjų prokurorų atrankos, Prokurorų atestacijos, Prokurorų etikos, Pretendentų egzaminų komisijas.
2. Asmenų, pretenduojančių į bet kurias laisvas arba atsilaisvinsiančias prokuroro pareigas, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas pareigas, atrankai atlikti sudaroma Prokurorų atrankos komisija.

3. Asmenų, pretenduojančių į vyriausiojo prokuroro pareigas, atrankai atlikti sudaroma Vyriausiųjų prokurorų atrankos komisija.

4. Prokurorų tarnybai, kvalifikacijai ir tinkamumui eiti pareigas vertinti sudaroma Prokurorų atestacijos komisija (toliau – Atestacijos komisija).

5. Prokurorų padarytiems įstatymų pažeidimams, tarnybiniais nusižengimams, prokuroro vardą žeminantiems poelgiams, taip pat kitiems Prokurorų etikos kodekso pažeidimams nagrinėti sudaroma Prokurorų etikos komisija (toliau – Etikos komisija).

6. Prokurorų atrankos, Vyriausiųjų prokurorų atrankos, Etikos ir Atestacijos komisijos sudaromos trejiems metams iš septynių narių. Į kiekvieną iš šių komisijų du narius prokurorus pasiūlo kolegija, du narius prokurorus – generalinis prokuroras, iš kurių vienas turi būti siūlomas prokurorų profesinių sąjungų teikimu, po vieną nepriekaištingos reputacijos asmenį – Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas.

7. Pretendentų į prokurorus profesiniam pasirengimui įvertinti sudaroma Pretendentų egzaminų komisija (toliau – Egzaminų komisija).

8. Egzaminų komisija sudaroma trejiems metams iš septynių narių. Po du prokurorus pasiūlo generalinis prokuroras ir kolegija. Po vieną nepriekaištingos reputacijos socialinių mokslų srities teisės krypties mokslininką pasiūlo Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas.

9. Asmuo gali būti tik vienos iš šiame straipsnyje nurodytų komisijų narys.

10. Prokurorų atrankos, Vyriausiųjų prokurorų atrankos, Egzaminų, Etikos, Atestacijos komisijų sudėtį ir jų veiklos nuostatus įsakymu tvirtina generalinis prokuroras.

11. Šiame straipsnyje nurodytų komisijų narių, išskyrus prokurorus, teisėjus, valstybės tarnautojus, darbo apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

TREČIASIS SKIRSNIS

PROKURORŲ STATUSAS IR KOMPETENCIJA

11 straipsnis. Prokurorų statusas ir nepriklausomumas

1. Prokuroras yra asmuo, paskirtas į prokuroro pareigas šio Įstatymo nustatyta tvarka. Prokuroro – valstybės pareigūno statusą nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymai ir tarptautinės sutartys.

2. Atlikdamas savo funkcijas, prokuroras yra nepriklausomas nuo kitų valstybės valdžios institucijų, pareigūnų, politinių partijų, politinių ir visuomeninių organizacijų ir kitų asmenų ir klauso tik Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų.

3. Prokurorams negali būti daromas joks politinis, ekonominis, psichologinis, socialinis spaudimas ar kitoks neteisėtas poveikis, kurie galėtų turėti įtakos jų priimamiems sprendimams, asmenims draudžiama duoti prokuratūrai įstatymuose nenustatytų pavedimų ar įpareigojimų arba kitaip kištis į prokurorų veiklą.

4. Mėginimas paveikti prokurorą siekiant, kad jis priimtų neteisėtą sprendimą, yra kišimasis į prokuroro veiklą ir užtraukia atsakomybę pagal įstatymus.

5. Mitingai, piketai, kitos akcijos prokuratūros patalpose, taip pat prie prokuratūros pastatų arčiau, negu nustatyta Susirinkimų įstatyme, draudžiami.

6. Asmenims, išskyrus prokurorus ir prokuratūros personalą, filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus prokuratūros patalpose galima tik turint Generalinės prokuratūros ar teritorinės prokuratūros vadovo leidimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

12 straipsnis. Prokurorų neliečiamumas

1. Inicijuoti tyrimą dėl generalinio prokuroro padarytos nusikalstamos veikos gali tik Respublikos Prezidentas, Seimo sutikimu nušalinęs jį nuo pareigų.

2. Pradėti ikiteisminį tyrimą dėl generalinio prokuroro pavaduotojo padarytos nusikalstamos veikos gali tik generalinis prokuroras, apie tai pranešęs Respublikos Prezidentui.

3. Pradėti ikiteisminį tyrimą dėl prokuroro padarytos nusikalstamos veikos gali tik generalinis prokuroras.

4. Įeiti į prokuroro gyvenamąsias, tarnybines ir kitas patalpas, daryti jose arba prokuroro asmeniniame ar tarnybiniame automobilyje arba kitoje asmeninėje transporto priemonėje apžiūrą, kratą ar poėmį, taip pat atlikti prokuroro asmens apžiūrą ar kratą, jam priklausančių daiktų ir dokumentų apžiūrą ar poėmį galima tik prokuroro sutikimu arba jei generalinis prokuroras pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl prokuroro padarytos nusikalstamos veikos. Ši nuostata netaikoma, kai prokuroras yra užkluptas darantis nusikalstamą veiką ar tuoj po jos.

5. Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka prokuroras gali būti patrauktas administracinėn atsakomybėn.

6. Prokuroras, sulaikytas be prokuroro pažymėjimo, turi būti nedelsiant paleistas, kai nustatomas jo statusas. Ši nuostata netaikoma, kai prokuroras yra užkluptas darantis administracinį teisės pažeidimą ar tuoj po jo, nusikalstamą veiką ar tuoj po jos arba kai dėl jo padarytos nusikalstamos veikos yra pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1690](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3190 (2008-07-17)

13 straipsnis. Prokurorų įgaliojimai Lietuvos Respublikos teritorijoje

1. Atlikdami savo funkcijas, prokurorai turi įgaliojimus veikti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Generalinės prokuratūros prokurorai turi prokuroro įgaliojimus veikti visuose teismuose.

3. Teritorinės prokuratūros prokurorai turi prokuroro įgaliojimus veikti teismuose pagal generalinio prokuroro ar jo pavaduotojo nustatytą kompetenciją.

14 straipsnis. Prokurorų pavaldumas

1. Prokurorų pavaldumą nustato šis Įstatymas ir Prokuratūros ir prokurorų kompetencijos nuostatai (toliau – Kompetencijos nuostatai). Generalinio prokuroro (jo pavaduotojo), Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymai, potvarkiai, nurodymai, kiti norminiai aktai, nustatantys proceso veiklos ir tarnybos organizavimo tvarką, prokurorams privalomi.

2. Prokurorai apie Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus), teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymą, kitą norminį aktą ar priimtą sprendimą, prieštaraujančius įstatymams, privalo pranešti generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui).

3. Prokurorai, nesutikdami su Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymu, kitu norminiu aktu ar priimtu sprendimu, turi teisę jį apskųsti generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui), o nesutikdami su generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymu ar kitu norminiu aktu, įstatymų nustatyta tvarka turi teisę jį apskųsti teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

15 straipsnis. Aukštesnysis prokuroras

1. Aukštesniojo prokuroro statusą ir proceso veiklą nustato proceso įstatymai, šis Įstatymas ir Kompetencijos nuostatai.

2. Prokurorui vykdant proceso įstatymus, aukštesnysis prokuroras yra:

1) apylinkės prokuratūros prokurorui – apylinkės prokuratūros skyriaus vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), apylinkės prokuratūros vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), apygardos vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros prokuroras, Generalinės prokuratūros departamento skyriaus vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

2) apygardos prokuratūros specializuoto skyriaus prokurorui – apygardos prokuratūros specializuoto skyriaus vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), apygardos vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros prokuroras, Generalinės prokuratūros departamento skyriaus vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

3) apylinkės prokuratūros skyriaus vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui), apylinkės prokuratūros vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui), apygardos prokuratūros specializuoto skyriaus vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui) – apygardos vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros prokuroras, Generalinės prokuratūros departamento skyriaus

vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

4) apygardos vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui), Generalinės prokuratūros prokurorui – Generalinės prokuratūros departamento skyriaus vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

5) generalinis prokuroras (jo pavaduotojas) visiems prokurorams yra aukštesnysis prokuroras.

3. Aukštesnysis prokuroras negali nurodyti prokurorui, kokį proceso nutarimą priimti. Prokuroras turi teisę reikalauti, kad aukštesnysis prokuroras nurodymus dėl proceso veiksmų ir sprendimų, kurie neišforminami nutarimais, duotų raštu.

4. Aukštesnysis prokuroras, gavęs skundą ar pranešimą dėl proceso įstatymo pažeidimo, gali jį nagrinėti pats arba pagal Kompetencijos nuostatus perduoti nagrinėti kitam aukštesniajam prokurorui. Prokuroro priimtą proceso sprendimą gali išnagrinėti tik vienas aukštesnysis prokuroras, priimdamas motyvuotą nutarimą.

5. Prokuroras apie aukštesniojo prokuroro priimtą proceso sprendimą, prieštaraujanti įstatymams, privalo pranešti generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui).

6. Proceso dalyviai, nesutikdami su aukštesniojo prokuroro priimtu proceso sprendimu, gali įstatymų nustatyta tvarka sprendimą apskųsti teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

16 straipsnis. Ikiteisminis tyrimas, valstybinis kaltinimas ir nuosprendžių vykdymo kontrolė

1. Prokurorai pagal kompetenciją atlieka ir organizuoja ikiteisminį tyrimą, jam vadovauja, kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų proceso veiklą, palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose, kontroliuoja nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymą Baudžiamojo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso, Bausmių vykdymo kodekso ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. Prokurorams ir ikiteisminio tyrimo pareigūnams generalinio prokuroro patvirtintos rekomendacijos ir kiti teisės norminiai aktai, formuojantys ikiteisminio tyrimo, valstybinio kaltinimo ir nuosprendžių vykdymo kontrolės praktiką, yra privalomi.

17 straipsnis. Ikiteisminio tyrimo veiksmų koordinavimas

1. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojai) ir teritorinių prokuratūrų vyriausieji prokurorai pagal kompetenciją koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas.

2. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojai) gali duoti ikiteisminio tyrimo įstaigų vadovams privalomus nurodymus dėl ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmų koordinavimo tiriant nusikalstamas veikas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

18 straipsnis. Nusikalstamų veikų prevencija

Prokurorai turi teisę dalyvauti rengiant ir įgyvendinant nacionalines ir tarptautines nusikalstamų veikų prevencijos programas, taip pat suinteresuotoms valstybės institucijoms teikti su tuo susijusią informaciją ir pasiūlymus.

19 straipsnis. Viešojo intereso gynimas

1. Prokurorai gina viešąjį interesą, kai nustato teisės akto pažeidimą, kuriuo pažeidžiamos asmens, visuomenės, valstybės teisės ir teisėti interesai, ir toks pažeidimas laikytinas viešojo intereso pažeidimu, o valstybės ar savivaldybių institucijos, kurių veiklos srityse buvo padarytas teisės aktų pažeidimas, nesiėmė priemonių jam pašalinti, arba kai tokios kompetentingos institucijos nėra.

2. Prokuroras, pareiškęs ieškinį, prašymą, pareiškimą teismui ir turėdamas pagrindą manyti, kad valstybės ar savivaldybių institucijos netinkamai vykdė pareigas, apie tai informuoja institucijos steigėją ir (ar) imasi kitų šio įstatymo nustatytų priemonių.

3. Prokurorai, turėdami pagrindą manyti, kad yra pažeisti teisės aktų reikalavimai, gindami viešąjį interesą, turi įgaliojimus:

1) kreiptis į teismą su ieškiniu, pareiškimu, prašymu, įstoti į bylą trečiuoju asmeniu, pareiškiančiu savarankiškus reikalavimus dėl ginčo dalyko;

- 2) reikalauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų ar įmonių, kitų juridinių ir fizinių asmenų pateikti dokumentus ir informaciją;
 - 3) reikalauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų jų veiklos srityse spręsti dėl priemonių teisės pažeidimams pašalinti taikymo ir per 20 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo dienos informuoti prokuratūrą apie priimtą sprendimą;
 - 4) reikalauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų atlikti patikrinimus, auditą, pateikti išvadas;
 - 5) kviesti asmenis ir gauti jų paaiškinimus;
 - 6) dalyvauti teismo procese, kai nagrinėjama civilinė ar administracinė byla pagal prokuroro ieškinį, pareiškimą ar prašymą, civilinis ieškinys, prokuroro pareikštas baudžiamojame byloje, ir apskųsti tose bylose priimtus teismo sprendimus, nutartis, nutarimus;
 - 7) priimti nutarimus dėl fizinių asmenų iškeldinimo iš gyvenamųjų patalpų;
 - 8) nutarimu įspėti valstybės pareigūną, valstybės tarnautoją ar jiems prilygintą asmenį, kad nedarytų teisės pažeidimų;
 - 9) nutarimu reikalauti atlikti valstybės pareigūno, valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiklos tarnybinį patikrinimą ir pasiūlyti patraukti juos drausminen ar tarnybinen atsakomybėn;
 - 10) nutarimu perduoti tyrimo medžiagą nagrinėti administracine tvarka, kai ikiteisminis tyrimas nutraukiamas, tačiau yra duomenų apie asmens padarytą administracinę teisės pažeidimą;
 - 11) gauti iš teismo išnagrinėtą bylą;
 - 12) reikalauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų vadovų paskirti specialistus padėti prokurorui nustatyti galimus viešojo intereso pažeidimus ir jį ginti.
4. Prokuroras, nenustatęs viešojo intereso pažeidimo, priima nutarimą atsisakyti taikyti viešojo intereso gynimo priemones. Skundas dėl prokuroro nutarimų atsisakyti taikyti viešojo intereso gynimo priemones paduodamas aukštesniajam prokurorui per 30 dienų nuo nutarimo nuorašo gavimo dienos.
5. Prokurorai Baudžiamąjo proceso kodekso nustatytais atvejais gali nutarimu reikalauti pradėti baudžiamąjį procesą.
6. Valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose teisme palaikantys prokurorai, gindami viešąjį interesą, privalo pareikšti civilinį ieškinį, jeigu šis nepareikštas, kai dėl nusikalstamos veikos padaryta žalos valstybei arba asmeniui, kuris dėl nepilnametystės, ligos, priklausomybės nuo kaltinamojo ar dėl kitų priežasčių negali teisme ginti savo teisių ar teisėtų interesų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

20 straipsnis. Kitos prokurorų pareigos ir teisės

1. Prokurorai privalo:
 - 1) būti ištikimi Lietuvos valstybei ir Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai;
 - 2) gerbti ir ginti asmens teises ir laisves;
 - 3) nešališkai atlikti savo funkcijas;
 - 4) tinkamai ir laiku atlikti užduotis ar pavedimus;
 - 5) pranešti aukštesniajam prokurorui apie neteisėtus prašymus ar pavedimus, kilusius ar galimus viešųjų ir privačių interesų konfliktus;
 - 6) laikytis Prokurorų etikos kodekso;
 - 7) saugoti įslaptintą informaciją, nesinaudoti ir neleisti kitiems asmenims naudotis tarnybine ar kita konfidencialia informacija kitaip, negu nustato įstatymai;
 - 8) kelti savo kvalifikaciją.
2. Prokurorai turi teisę:
 - 1) nutarimu iškelti ikiteisminio tyrimo pareigūnui drausmės bylą;
 - 2) pranešti asmenims, kurie pagal Teismų įstatymą atlieka teismų administracinės veiklos priežiūrą, apie atvejus, kai teismas nesiima reikiamų priemonių bylai tinkamai išnagrinėti.
3. Teritorinių prokuratūrų vyriausieji prokurorai ar jų deleguoti prokurorai turi teisę dalyvauti savivaldybių institucijų posėdžiuose.
4. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojai) turi teisę dalyvauti rengiamuose Seimo, Respublikos Prezidento ir Vyriausybės posėdžiuose.
5. Prokurorų proceso teises ir pareigas nustato proceso įstatymai ir šis Įstatymas.

6. Kitos prokurorų teisės ir pareigos bei kompetencija atliekant pavestas prokuratūros funkcijas nustatomos generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) leidžiamuose norminiuose aktuose ir Kompetencijos nuostatuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-744](#), 2010-04-13, Žin., 2010, Nr. 48-2294 (2010-04-27)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

21 straipsnis. Prokurorų visuomeninė veikla

1. Prokurorai, tenkindami savo profesinius, kultūrinius ir socialinius poreikius, gali jungtis į profesines sąjungas ir asociacijas.

2. Prokuratūroje draudžiama politinių partijų ir politinių organizacijų veikla. Prokurorai negali būti politinių partijų, politinių organizacijų nariai, rėmėjai ir dalyvauti jų veikloje ar kitaip pažeisti politinio neutralumo principą.

3. Prokurorams draudžiama streikuoti ir rengti piketus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

KETVIRTASIS SKIRSNIS PROKURATŪROS VADOVAI

22 straipsnis. Generalinio prokuroro, jo pavaduotojų skyrimo ir atleidimo tvarka

1. Generaliniu prokuroru ir jo pavaduotoju gali būti skiriamas asmuo, kuris yra ne jaunesnis kaip 35 metų, nepriekaištingos reputacijos, moka valstybinę lietuvių kalbą, turi Lietuvos Respublikos pilietybę, turi aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir yra įgijęs teisės bakalauro ir teisės magistro ar teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį, turi ne mažesnę kaip dešimties metų tarnybos prokuroru ir (arba) teisėjo arba kito teisinio darbo stažą.

2. Generalinį prokurorą penkeriems metams skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu. Generalinis prokuroras į tas pačias pareigas gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.

3. Generalinio prokuroro pavaduotojus skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas generalinio prokuroro teikimu. Generalinio prokuroro pavaduotojų įgaliojimų trukmė yra susieta su generalinio prokuroro įgaliojimų trukme. Nutrūkus generalinio prokuroro įgaliojimams arba atleidus jį iš pareigų, generalinio prokuroro pavaduotojai pareigas eina tol, kol įstatymų nustatyta tvarka paskiriamas kitas generalinis prokuroras.

4. Generalinis prokuroras ir jo pavaduotojai, prieš pradėdami eiti pareigas, prisiekia Lietuvos valstybei perskaitydami šio Įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytą tekstą. Generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų priesaiką priima Respublikos Prezidentas.

5. Generalinio prokuroro įgaliojimai nutrūksta, kai:

- 1) pasibaigia įgaliojimų laikas arba generalinis prokuroras sulaukia 65 metų;
- 2) generalinis prokuroras miršta;
- 3) generalinis prokuroras išrenkamas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeliamas į kitą darbą.

6. Generalinio prokuroro pavaduotojo įgaliojimai nutrūksta, kai:

1) nutrūkus generalinio prokuroro įgaliojimams arba atleidus jį iš pareigų įstatymų nustatyta tvarka paskiriamas kitas generalinis prokuroras;

2) generalinio prokuroro pavaduotojas sulaukia 65 metų;

3) generalinio prokuroro pavaduotojas miršta;

4) generalinio prokuroro pavaduotojas išrenkamas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeliamas į kitą darbą.

7. Generalinis prokuroras ir jo pavaduotojas atleidžiami iš pareigų, kai:

- 1) atsistatydina;
- 2) dėl sveikatos būklės nebegali eiti pareigų;
- 3) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 4) savo poelgiu sulaužo priesaiką;
- 5) jam įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis.

Redakcija nuo 2014-01-01:

22 straipsnis. Generalinio prokuroro, jo pavaduotojų skyrimo ir atleidimo tvarka

1. Generaliniu prokuroru ir jo pavaduotoju gali būti skiriamas asmuo, kuris yra ne jaunesnis kaip 35 metų, nepriekaištingos reputacijos, moka valstybinę lietuvių kalbą, turi Lietuvos Respublikos pilietybę, turi aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir yra įgijęs teisės bakalauro ir teisės magistro ar teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį, turi ne mažesnę kaip dešimties metų tarnybos prokuroru ir (arba) teisėjo arba kito teisinio darbo stažą.

2. Generalinį prokurorą penkeriems metams skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu. Generalinis prokuroras į tas pačias pareigas gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.

3. Generalinio prokuroro pavaduotojus skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas generalinio prokuroro teikimu. Generalinio prokuroro pavaduotojų įgaliojimų trukmė yra susieta su generalinio prokuroro įgaliojimų trukme. Nutrūkus generalinio prokuroro įgaliojimams arba atleidus jį iš pareigų, generalinio prokuroro pavaduotojai pareigas eina tol, kol įstatymų nustatyta tvarka paskiriamas kitas generalinis prokuroras.

4. Generalinis prokuroras ir jo pavaduotojai, prieš pradėdami eiti pareigas, prisiekia Lietuvos valstybei perskaitydami šio Įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytą tekstą. Generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų priesaiką priima Respublikos Prezidentas.

5. Generalinio prokuroro įgaliojimai nutrūksta, kai:

1) pasibaigia įgaliojimų laikas arba generalinis prokuroras sulaukia 65 metų;

2) generalinis prokuroras miršta;

3) generalinis prokuroras išrenkamas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeliamas į kitą darbą.

6. Generalinis prokuroras gali būti atleistas Seimo siūlymu.

7. Generalinio prokuroro pavaduotojo įgaliojimai nutrūksta, kai:

1) nutrūkus generalinio prokuroro įgaliojimams arba atleidus jį iš pareigų įstatymų nustatyta tvarka paskiriamas kitas generalinis prokuroras;

2) generalinio prokuroro pavaduotojas sulaukia 65 metų;

3) generalinio prokuroro pavaduotojas miršta;

4) generalinio prokuroro pavaduotojas išrenkamas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeliamas į kitą darbą.

8. Generalinis prokuroras ir jo pavaduotojas atleidžiami iš pareigų, kai:

1) atsistatydina;

2) dėl sveikatos būklės nebegali eiti pareigų;

3) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;

4) savo poelgiu sulaužo priesaiką;

5) jam įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-855](#), 2010-05-27, *Žin.*, 2010, Nr. 64-3142 (2010-06-03)

Nr. [XII-652](#), 2013-12-10, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6628 (2013-12-19)

23 straipsnis. Generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų tarnybos ypatumai

1. Generalinis prokuroras Generalinės prokuratūros, teritorinių prokuratūrų, generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų, prokurorų kompetenciją nustato įsakymu patvirtindamas Kompetencijos nuostatus.

2. Kai nėra generalinio prokuroro, šias pareigas eina generalinio prokuroro paskirtas generalinio prokuroro pavaduotojas, o jeigu generalinis prokuroras jį pavaduojančio asmens nepaskyrė, – didesnę tarnybos Generalinėje prokuratūroje stažą turintis generalinio prokuroro pavaduotojas.

3. Generaliniam prokurorui ir jo pavaduotojams netaikomos šio Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies, 26 straipsnio, 30 straipsnio 3 dalies, 31–34, 36, 37 straipsnių, 39 straipsnio 3 dalies, 40–44 straipsnių, 45 straipsnio 1–6 dalių, 46, 48 straipsnių ir 53 straipsnio 2 dalies nuostatos.

4. Generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų asmens ir jų šeimos narių ar turto apsauga užtikrinama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis.

5. Buvęs generalinis prokuroras ir jo pavaduotojas be egzaminų ir atrankos gali būti paskirti į bet kurias laisvas prokuroro ar teisėjo pareigas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

Nr. [XII-708](#), 2013-12-19, *Žin.*, 2013, Nr. 140-7075 (2013-12-30)

PENKTASIS SKIRSNIS PRIĖMIMAS Į TARNYBĄ PROKURATŪROJE

24 straipsnis. Prokurorai ir prokuratūros personalas

1. Prokurorų tarnybos sąlygas ir tvarką nustato šis ir kiti įstatymai. Prokurorams netaikomas Valstybės tarnybos įstatymas.
2. Prokuratūros personalą sudaro:
 - 1) prokuratūros valstybės tarnautojai;
 - 2) darbuotojai.
3. Prokuratūros personalo pareigybių sąrašą tvirtina ir jų pavaldumą nustato generalinis prokuroras.
4. Prokuratūros valstybės tarnautojų tarnybos sąlygas ir tvarką nustato Valstybės tarnybos įstatymas.
5. Prokuratūros darbuotojų darbo sąlygas ir tvarką nustato Darbo kodeksas ir kiti darbo santykius reglamentuojantys teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

25 straipsnis. Priėmimo į tarnybą prokuratūroje ir skyrimo į prokuroro pareigas reikalavimai

1. Asmuo priimamas į tarnybą prokuratūroje ir paskiriamas į prokuroro pareigas, jeigu jis yra nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, mokantis valstybinę lietuvių kalbą, turi aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir yra įgijęs teisės bakalauro ir teisės magistro ar teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį, turi trejų metų teisinio darbo stažą ir išlaikė pretendentų į prokurorus egzaminą.
2. Užsienio mokymo įstaigose asmens įgytas išsilavinimas pripažįstamas Vyriausybės nustatyta tvarka.
3. Laikoma, kad asmuo yra nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis nepiktnaudžiauja alkoholiu, nevartoja narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų, nėra įsiteisėjęsiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikalstamą veiką, nebuvo atleistas iš tarnybos ar darbo už šiurkštų drausmės pažeidimą arba nuo jo atleidimo yra praėję penkeri metai ir jo elgesys atitinka Prokurorų etikos kodekso nuostatas.
4. Asmuo negali būti priimtas į tarnybą prokuratūroje ir eiti prokuroro pareigas, jeigu:
 - 1) jis neatitinka priėmimo į tarnybą prokuratūroje reikalavimų;
 - 2) jo tarnyba prokuratūroje sukeltų viešųjų ir privačių interesų konfliktą;
 - 3) tarp jo ir prokuratūroje tarnaujančių jo sutuoktinio, artimojo giminaičio ar svainystės ryšiais susijusio asmens būtų tiesioginis pavaldumas;
- 4) tai draudžia įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

26 straipsnis. Priėmimo į tarnybą prokuratūroje ir skyrimo į prokuroro pareigas tvarka

1. Į tarnybą prokuratūroje asmenys priimami vadovaujantis savanoriškumo ir atrankos principais. Į Prokurorų pareigybių sąrašą esančias pareigas asmenį įsakymu skiria generalinis prokuroras.
2. Prokurorų pareigybių sąrašą tvirtina generalinis prokuroras.
3. Asmuo, pateikęs prašymą tarnauti prokuroru, privalo:
 - 1) pateikti duomenis ir dokumentus, patvirtinančius, kad jis atitinka priėmimo į tarnybą prokuratūroje reikalavimus;
 - 2) pasitikrinti sveikatą ir pateikti medicinos komisijos išvadą dėl tinkamumo eiti prokuroro pareigas. Sveikatos tikrinimo tvarką ir medicininius reikalavimus nustato sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su generaliniu prokuroru;
 - 3) pateikti gyventojo turto ir gyventojų pajamų mokesčio deklaracijas;
 - 4) išlaikyti pretendentų į prokurorus egzaminą.
4. Nuo pretendentų į prokurorus egzaminuoja atleidžiamas asmuo:
 - 1) išlaikęs pretendento į teisėjus egzaminą, jei nuo šio egzaminuojimo išlaikymo nepraėjo treji metai;

- 2) turintis ne mažiau kaip trejų metų tarnybos prokuroru ar teisėjo darbo stažą, jei nuo jo tarnybos (darbo) pabaigos nepraėjo penkeri metai;
- 3) turintis teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį.
5. Asmuo, nesutikdamas su Egzaminų komisijos sprendimu, gali jį apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.
6. Asmenys į prokuroro pareigas atrankami iš Karjeros registro (toliau – Registras), kuris tvarkomas generalinio prokuroro nustatyta tvarka.
7. Prokurorų atrankos komisija ar Vyriausiųjų prokurorų atrankos komisija (toliau abi komisijos vadinamos Atrankos komisija), įvertinusi kiekvieno pretendento dalykines, asmenines savybes ir organizacinius gebėjimus ir remdamasi generalinio prokuroro nustatytais vertinimo kriterijais, pateikia kandidatų sąrašą.
8. Į pareigas asmenį įsakymu skiria generalinis prokuroras, atsižvelgdamas į Atrankos komisijos išvadą, kurios generalinio prokuroro nesaisto.
9. Prieš pradėdamas eiti prokuroro pareigas, asmuo turi būti pasirašytinai supažindintas su Kompetencijos nuostatais.
10. Jei iki tarnybos prokuroru pradžios paaiškėja aplinkybių, dėl kurių paskirtas į prokuroro pareigas asmuo negali jų eiti, įsakymas dėl jo paskyrimo į prokuroro pareigas panaikinamas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1912](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5584 (2003-12-30)
Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)
Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

27 straipsnis. Asmens duomenys

1. Generalinė prokuratūra turi teisę Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka tvarkyti prašymus tarnauti prokuroru pateikusių asmenų ir prokurorų asmens duomenis ir ypatingus asmens duomenis.
2. Prašymą tarnauti prokuroru pateikusių asmens duomenys, taip pat duomenys apie prokuroro priėmimą į tarnybą, jo priesaiką, paskyrimą į pareigas ir atleidimą iš tarnybos, nušalinimą nuo pareigų, skatinimą, tarnybines nuobaudas, tarnybinių asmens apsaugos priemonių išdavimą ir kiti duomenys tvarkomi Generalinėje prokuratūroje saugomoje asmens byloje pagal generalinio prokuroro patvirtintas Asmens bylos tvarkymo taisykles.

28 straipsnis. Tarnybos prokuroru stažas

1. Prokuroro tarnybos pradžia laikoma paskyrimo į prokuroro pareigas diena. Asmens, paskirto į prokuroro pareigas iki 1990 m. kovo 11 d., tarnybos pradžia laikoma jo paskyrimo į prokuroro pareigas diena.
2. Tarnybos prokuroru stažą, skaičiuojamą priimant asmenį į tarnybą prokuratūroje, nustatant stažuotės ir prokuroro karjeros tvarką, sudaro:
 - 1) asmens darbo teisėju ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju stažas;
 - 2) įskaitytas asmens teisinio pedagoginio darbo turint teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį stažas;
 - 3) įskaitytas asmens tarnybos prokuroru ar darbo teisėju laikas užsienio valstybėje ar tarptautinėse institucijose.
3. Tarnybos prokuroru stažą, skaičiuojamą nustatant prokurorų atostogų trukmę, sudaro:
 - 1) šio straipsnio 2 dalyje nurodytas asmens darbo stažas;
 - 2) įskaitytas kitas asmens teisinio darbo stažas.
4. Asmens, kuris iki šio Įstatymo įsigaliojimo buvo paskirtas į respublikos prokuroro (jo pavaduotojo), miesto, rajono, tarprajoninės, transporto prokuratūros prokuroro (jo pavaduotojo, jo padėjėjo), prokuratūros stažuotojo, prokuratūros tardytojo (jo padėjėjo) pareigas, tarnybos prokuratūroje laikas yra įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.
5. Asmens darbo (tarnybos) laikas, nurodytas šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, į tarnybos prokuroru stažą įskaitomas generalinio prokuroro įsakymu remiantis Atrankos komisijos, kuriai generalinis prokuroras paveda atlikti šį vertinimą, teikimu.
6. Asmuo, nesutikdamas su Atrankos komisijos teikimu, gali jį apskųsti generaliniam prokurorui, o nesutikdamas su generalinio prokuroro įsakymu dėl stažo įskaitymo, – teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

29 straipsnis. Prokurorams taikomi apribojimai

1. Prokuroras negali eiti kitų renkamų ar skiriamų pareigų ir dirbti kitose įstaigose, įmonėse ar organizacijose, išskyrus mokslinį, pedagoginį darbą, kūrybinę veiklą arba atvejus, kai nustatyta tvarka deleguojamas į tarptautines, Europos Sąjungos ar užsienio valstybių institucijas.

2. Prokuroras negali gauti kito atlyginimo, išskyrus prokuroro darbo užmokestį, atlyginimą už kūrybinę veiklą, mokslinį ar pedagoginį darbą aukštosiose mokyklose, teisės aktų projektų rengimo grupėse ir komisijose, jei šis darbas neįeina į prokuroro pareigas.

3. Prokuroras tik generalinio prokuroro sutikimu gali dirbti mokslinį ar pedagoginį darbą aukštosiose mokyklose, dalyvauti teisės aktų projektų rengimo grupėse ar komisijose, būti nustatyta tvarka deleguojamas į tarptautines, Europos Sąjungos ar užsienio valstybių institucijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

30 straipsnis. Prokuroro priesaika

1. Prieš pradėdamas eiti prokuroro pareigas asmuo prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantis asmuo turi teisę pasirinkti vieną iš šių priesaikų tekstų:

1) „Aš, Lietuvos Respublikos prokuroras (-ė) (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos valstybei, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališkas (-a), sąžiningas (-a), saugoti man patikėtas paslaptis ir gerą prokuroro vardą.

Tepadeda man Dievas.“;

2) „Aš, Lietuvos Respublikos prokuroras (-ė) (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos valstybei, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališkas (-a), sąžiningas (-a), saugoti man patikėtas paslaptis ir gerą prokuroro vardą.“

2. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo.

3. Prokuroro priesaiką priima generalinis prokuroras.

4. Prokuroras prisiekia vieną kartą, jei jis nebuvo iš prokuroro pareigų atleistas.

5. Prokuroro pasirašytas vardinis priesaikos lapas saugomas jo asmens byloje.

6. Sulaužęs priesaiką, prokuroras atsako kaip padaręs tarnybinį nusižengimą ar prokuroro vardą žeminantį poelgį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-417](#), 2005-11-22, *Žin.*, 2005, Nr. 143-5179 (2005-12-08)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS PROKURORŲ TARNYBOS YPATUMAI

31 straipsnis. Prokurorų stažuotės

1. Asmuo, priimtas į tarnybą prokuratūroje ir išlaikęs pretendentų į prokurorus egzaminą, pagal prokurorų stažuotės nuostatus ir generalinio prokuroro įsakymu patvirtiną individualią stažuotės programą paskiriamas stažuotis iki dvejų metų, o asmuo, atleistas nuo šio egzamino, – stažuotis iki šešių mėnesių. Prokuroro stažuotei skiriamas vadovas.

2. Prokurorų stažuotės nuostatus įsakymu tvirtina generalinis prokuroras.

3. Prokuroras stažuotės metu eina prokuroro pareigas ir proceso sprendimų bei nutarimų projektus privalo derinti su stažuotės vadovu.

4. Pasibaigus prokuroro stažuotės terminui, jo tarnybą vertina Atestacijos komisija. Ji generaliniam prokurorui pateikia išvadą, kurioje pasiūlo:

1) prokuroro tarnybą vertinti teigiamai, pasiūlyti toliau eiti pareigas ir suteikti kvalifikacinį rangą;

2) prokuroro tarnybą vertinti neigiamai ir atleisti jį iš tarnybos;

3) prokuroro tarnybos vertinimą atidėti ir pratęsti stažuotę vieną kartą šešioms mėnesiams.

5. Atestacijos komisija, savo išvadoje siūlydama atidėti tarnybos vertinimą ir pratęsti stažuotę, gali prokurorui nustatyti individualią stažuotės programą.

6. Prokuroro stažuotės laikas įskaitomas į šio Įstatymo 28 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytą tarnybos prokuroru stažą.

32 straipsnis. Prokurorų mokymas

1. Prokurorų mokymas:

- 1) mokymas prokurorų stažuotės metu – profesinių įgūdžių formavimas;
- 2) kvalifikacijos kėlimas – profesinių žinių plėtimas ir įgūdžių tobulinimas.

2. Prokurorų mokymą prokurorų stažuotės metu organizuoja Generalinė prokuratūra, kvalifikacijos kėlimą – Generalinė prokuratūra ir Teisingumo ministerija.

3. Prokuratūra turi sudaryti sąlygas prokurorams savarankiškai kelti kvalifikaciją.

4. Prokuroras jo paties sutikimu gali būti siunčiamas kelti kvalifikacijos ne ilgiau kaip vienerius metus. Šis laikotarpis įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą, prokurorui mokamas iki mokymosi laikotarpio nustatytas darbo užmokestis ir garantuojamos jo einamos pareigos.

5. Prokuroras, prokuratūros siuntimu mokėsis ilgiau kaip tris mėnesius ir per vienerius metus nuo mokymosi pabaigos atleistas iš tarnybos prokuratūroje pagal šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 9 ir 10 punktų ir 2 dalies 1–4, 6 ir 7 punktų nuostatas, privalo atlyginti dėl jo mokymosi prokuratūros turėtas išlaidas už paskutinius dvejus metus.

6. Prokurorų siuntimo mokytis ir jų mokymosi išlaidų apmokėjimo tvarką nustato generalinis prokuroras.

7. Prokurorų mokymą finansuoja valstybė. Prokuratūros išlaidų sąmatoje prokurorų mokymui turi būti numatytos lėšos, sudarančios ne mažiau kaip 1 procentą ir ne daugiau kaip 3 procentus prokurorų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

33 straipsnis. Prokurorų tarnybos vertinimas

1. Prokurorų tarnybą, kvalifikaciją, tinkamumą eiti prokuroro pareigas vertina Atestacijos komisija generalinio prokuroro nustatyta tarka.

2. Prokuroro tarnyba, po stažuotės įvertinta teigiamai, vėliau vertinama kas penkeri metai eilinio tarnybos vertinimo metu.

3. Neeilinis tarnybos vertinimas atliekamas generalinio prokuroro sprendimu:

1) paties prokuroro prašymu, jeigu nuo paskutinio jo tarnybos vertinimo praėjo ne mažiau kaip pusė metų;

2) kai prokuroras siekia būti paskirtas į aukštesnes arba, pasibaigus paskyrimo į pareigas terminui, į tas pačias pareigas, jeigu nuo paskutinio jo tarnybos vertinimo yra praėję treji metai;

3) kai ne kartą kartojasi prokuroro veiklos trūkumai ir dėl to kyla pagrįstų abejonių, ar jis yra tinkamas užimamoms pareigoms eiti.

4. Nėščios prokurorės tarnyba gali būti vertinama tik jos sutikimu.

5. Atestacijos komisija po eilinio ar neeilinio tarnybos vertinimo pateikia generaliniam prokurorui išvadą, kuriose pasiūlo:

1) prokuroro tarnybą vertinti labai gerai ir pasiūlyti prokurorą paskatinti šio Įstatymo 39 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) prokuroro tarnybą vertinti gerai;

3) prokuroro tarnybą vertinti patenkinamai ir pasiūlyti kelti kvalifikaciją;

4) prokuroro tarnybą vertinti nepatenkinamai ir pasiūlyti jį perkelti į žemesnes pareigas;

5) prokuroro tarnybą vertinti nepatenkinamai ir pasiūlyti jį atleisti iš tarnybos.

6. Atestacijos komisija siūlo generaliniam prokurorui suteikti prokurorui aukštesnį, palikti tą patį arba pažeminti kvalifikacinį rangą.

7. Prokuroras Atestacijos komisijos išvadą gali apskųsti generaliniam prokurorui, o generalinio prokuroro sprendimą dėl šios išvados – teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

34 straipsnis. Prokurorų karjera

1. Asmuo, pageidaujantis būti paskirtas į šio straipsnio 5, 6, 7 dalyse nurodytas pareigas, pateikia prašymą įrašyti jį į Registrą ir dalyvauja atrankoje į šias pareigas šio Įstatymo 26 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Į vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas asmuo skiriamas penkeriems metams.

3. Vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas), pasibaigus penkerių metų jo paskyrimo į šias pareigas laikotarpiui, pageidaujantis vėl būti paskirtas į šias, kitas lygiavertes ar aukštesnes pareigas, įrašomas į Registrą ir dalyvauja atrankoje šio Įstatymo 26 straipsnyje nustatyta tvarka. Vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) negali eiti tų pačių pareigų toje pačioje prokuratūroje ilgiau kaip 10 metų iš eilės.

4. Pasibaigus skyrimo į pareigas laikotarpiui, prokuroras jo sutikimu be atrankos perkeliamas į prokuroro pareigas prokuratūroje, kurioje jis ėjo vyriausiojo prokuroro ar jo pavaduotojo pareigas, arba jo sutikimu – kitoje teritorinėje prokuratūroje. Šiuo pagrindu asmuo negali būti paskirtas į vyriausiojo prokuroro ar jo pavaduotojo pareigas.

5. Į Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus), departamento skyriaus vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) ir apygardos vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas skiriamas asmuo, kuris turi ne mažesnę kaip septynerių metų tarnybos prokuroru ir (ar) darbo teisėju stažą arba dvejus metus jis yra dirbęs apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėju, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo ar Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėju, arba asmuo, kuris turėdamas socialinių mokslų teisės krypties daktaro laipsnį ne mažiau kaip septynerius metus yra dirbęs teisinį pedagoginį darbą.

6. Į Generalinės prokuratūros prokuroro, apygardos prokuratūros struktūrinio padalinio vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas skiriamas asmuo, kuris turi ne mažesnę kaip penkerių metų tarnybos prokuroru ir (ar) darbo teisėju stažą, arba asmuo, kuris turėdamas socialinių mokslų teisės krypties daktaro laipsnį ne mažiau kaip penkerius metus yra dirbęs teisinį pedagoginį darbą.

7. Į apygardos prokuratūros prokuroro pareigas skiriamas asmuo, kuris turi ne mažesnę kaip trejų metų tarnybos prokuroru ir (ar) darbo teisėju stažą, arba asmuo, kuris turėdamas socialinių mokslų teisės krypties daktaro laipsnį ne mažiau kaip trejus metus yra dirbęs teisinį pedagoginį darbą.

8. Galiojančių tarnybinių nuobaudų turintys prokurorai, taip pat prokurorai, kurių tarnyba paskutinės atestacijos metu įvertinta patenkinamai arba nepatenkinamai, į aukštesnes pareigas neskiriami.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

34¹ straipsnis. Buvusio prokuroro skyrimo į prokuroro pareigas ypatumai

1. Buvęs prokuroras, atleistas iš pareigų savo noru, išrinktas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeltas į kitą darbą, be atrankos, laikantis šiame Įstatyme nustatytos prokuroro skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų tvarkos, gali būti paskirtas į tokias pačias ar žemesnes prokuroro pareigas, jeigu nuo tarnybos prokuroru pabaigos nepraėjo penkeri metai. Jeigu į tas pačias laisvas prokuroro pareigas pageidauja būti paskirti keli buvę prokurorai, sprendžiant paskyrimo klausimą taikoma šio Įstatymo 26 straipsnyje nustatyta atrankos tvarka. Atrankoje dalyvauja tik šiame straipsnyje nustatyta tvarka į tarnybą prokuratūroje pageidaujantys grįžti buvę prokurorai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka buvęs prokuroras negali būti skiriamas į vyriausiojo prokuroro pareigas.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

35 straipsnis. Prokurorų kvalifikaciniai rangai

1. Prokurorams suteikiami šie kvalifikaciniai rangai, žymintys jų kvalifikaciją ar einamas pareigas:

- 1) jaunesnysis justicijos patarėjas;
- 2) justicijos patarėjas;
- 3) vyresnysis justicijos patarėjas;
- 4) vyriausiasis justicijos patarėjas;
- 5) valstybinis justicijos patarėjas;
- 6) vyriausiasis valstybinis justicijos patarėjas.

2. Generaliniam prokurorui vyriausiojo valstybinio justicijos patarėjo kvalifikacinį rangą, generalinio prokuroro pavaduotojui valstybinio justicijos patarėjo kvalifikacinį rangą suteikia Respublikos Prezidentas, skirdamas juos į pareigas.

3. Prokurorui ne aukštesnę kaip vyriausiojo justicijos patarėjo kvalifikacinį rangą suteikia generalinis prokuroras įsakymu, remdamasis Atestacijos komisijos išvadomis po prokuroro kvalifikacijos vertinimo arba skatinimo tvarka.

4. Pretendentų į prokurorus egzaminą laikiusiam prokurorui, kurio tarnyba po stažuotės įvertinta teigiamai, skiriant į pareigas suteikiamas jaunesniojo justicijos patarėjo kvalifikacinis rangas.

5. Galiojančią tarnybinę nuobaudą turinčiam prokurorui aukštesnis kvalifikacinis rangas nesuteikiamas.

6. Prokurorui, pakartotinai priimtam į tarnybą prokuratūroje, suteikiamas turėtas kvalifikacinis rangas, bet ne aukštesnis negu pagal pareigas nustatytasis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

36 straipsnis. Perkėlimas į kitas pareigas

1. Prokuroras generalinio prokuroro įsakymu gali būti perkeltas į lygiavertes ar žemesnes pareigas.

2. Į lygiavertes pareigas prokuroras, kuris neina vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigų, gali būti perkeltas:

- 1) jo prašymu ar sutikimu, kai į šias pareigas nėra pretenduojančių kitų asmenų;
- 2) kai dėl prokuratūros darbo organizavimo pakeitimų panaikinamos jo pareigos.

3. Prokuroras į žemesnes pareigas gali būti perkeltas:

1) jo prašymu ar sutikimu, išskyrus perkėlimą į vyriausiojo prokuroro ar jo pavaduotojo pareigas;

2) kai dėl prokuratūros darbo organizavimo pakeitimų panaikinamos jo pareigos ir nėra galimybių perkelti jį į lygiavertes pareigas;

3) kai yra Atestacijos komisijos siūlymas perkelti jį į žemesnes pareigas;

4) kai jam paskirta tarnybinė nuobauda – perkėlimas į žemesnes pareigas;

5) pasibaigus paskyrimo į pareigas terminui.

4. Nėščią prokurorę perkelti į kitas pareigas be jos sutikimo, išskyrus šio straipsnio 3 dalies 3 ir 4 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.

5. Prokurorą, kuris vienas augina vaiką iki trejų metų, perkelti į kitas pareigas be jo sutikimo, išskyrus šio straipsnio 3 dalies 3 ir 4 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.

6. Generalinio prokuroro įsakyme dėl prokuroro perkėlimo į kitas pareigas turi būti nurodytas perkėlimo pagrindas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

37 straipsnis. Laikinas prokuroro perkėlimas į kitą prokuratūrą, kitą tos pačios prokuratūros padalinį ar kitas prokuroro pareigas

1. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojas) tarnybinio būtinumo atvejais gali be prokuroro sutikimo laikinai perkelti jį į bet kurią prokuratūrą, kitą tos pačios prokuratūros padalinį ar kitas prokuroro pareigas. Sprendžiant dėl prokuroro perkėlimo, įvertinama perkeliama prokuroro kvalifikacija, darbo stažas, specializacija, atstumas iki vietovės, kurios teritorijoje esančioje prokuratūroje ar jos padalinyje yra laisva prokuroro vieta, prokuroro nuomonė ir argumentai dėl galimo perkėlimo, taip pat kitos esminės aplinkybės. Šioje dalyje nustatyta tvarka prokuroro perkėlimas negali trukti ilgiau kaip vienerius metus per trejus tarnybos prokuratūroje metus.

2. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojas) į prokuroro, kuris dėl svarbių priežasčių negali eiti pareigų (serga ar yra kita svarbi priežastis), pareigas gali laikinai perkelti kitą prokurorą jo sutikimu, iki grįš negalintis eiti pareigų prokuroras.

3. Šio straipsnio nustatyta tvarka perkeltam prokurorui mokamas ne mažesnis kaip iki perkėlimo nustatytas atlyginimas, taip pat Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos su perkėlimu susijusios išlaidos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

37¹ straipsnis. Prokuroro delegavimas į tarptautines, Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas

1. Prokuroras jo paties sutikimu gali būti deleguojamas į tarptautines, Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas arba į kitas Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytas pareigas paprastai ne ilgiau kaip trejiems metams, jeigu tarptautinė sutartis ar Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip.

2. Prokuroro delegavimo į tarptautines, Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas laikotarpis įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą, jam mokamas nustatytas darbo užmokestis ir apmokamos kitos teisės aktų nustatytos su delegavimu susijusios išlaidos. Delegavimo laikotarpiu prokurorui garantuojamos einamos pareigos.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, Žin., 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-338](#), 2009-07-14, Žin., 2009, Nr. 89-3800 (2009-07-28)

38 straipsnis. Neteko galios nuo 2012-01-01.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

SEPTINTASIS SKIRSNIS

PROKURORŲ SKATINIMAS, TARNYBINIAI NUSIŽENGIMAI IR ATSAKOMYBĖ

39 straipsnis. Prokurorų skatinimas

1. Už pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą ar pasižymėjimą tarnyboje prokurorai gali būti skatinami:

- 1) padėka;
- 2) vardine dovana (iki penkių minimalių gyvenimo lygių dydžio vertės);
- 3) vienkartinė (iki vieno pareigūno vidutinio darbo užmokesčio (VDU) pinigine išmoka;
- 4) prokuroro garbės ženkle medaliu arba kitu pasižymėjimo ženklu;
- 5) suteikiant aukštesnį kvalifikacinį rangą.

2. Už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei prokuroras gali būti teikiamas valstybės apdovanojimui ir (ar) vardiniam ginklui gauti.

3. Prokuroras skatinamas šio Įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

4. Galiojančią tarnybinę nuobaudą turintis prokuroras neskatinamas ir neteikiamas valstybės apdovanojimui ir (ar) vardiniam ginklui gauti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, Žin., 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

39¹ straipsnis. Prokurorų tarnybinė atsakomybė

1. Prokurorai tarnybos ir ne tarnybos metu turi laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų ir Prokurorų etikos kodekso, kurį tvirtina generalinis prokuroras kolegijos patarimu.

2. Už padarytus įstatymų pažeidimus, tarnybinius nusižengimus, prokuroro vardą žeminančius poelgius, taip pat kitus Prokurorų etikos kodekso pažeidimus prokurorai traukiami tarnybinės atsakomybės.

3. Prokuroro vardą žeminančiu poelgiu pripažįstamas nepateisinamai aplaidus prokuroro pareigų atlikimas ar jų neatlikimas, prokuratūros autoritetą ir visuomenės pasitikėjimą ja menkinantis elgesys ar kitoks šiurkštus Prokurorų etikos kodekso reikalavimų pažeidimas.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

40 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

Prokurorui už įstatymų pažeidimus, tarnybinius nusižengimus, prokuroro vardą žeminančius poelgius, taip pat kitus Prokurorų etikos kodekso pažeidimus gali būti skiriamos šios tarnybinės nuobaudos:

- 1) pastaba;
- 2) papeikimas;
- 3) kvalifikacinio rango pažeminimas;
- 4) perkėlimas į žemesnes pareigas;
- 5) atleidimas iš tarnybos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

41 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos skyrimo tvarka

1. Prokurorų padarytus įstatymų pažeidimus, tarnybinius nusižengimus, prokuroro vardą žeminančius poelgius, taip pat kitus Prokurorų etikos kodekso pažeidimus nagrinėja Etikos komisija šio Įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

2. Į Etikos komisiją dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos prokuroro veikos tyrimo gali kreiptis:

1) generalinis prokuroras ar generalinio prokuroro pavaduotojas – dėl Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro;

2) generalinis prokuroras, generalinio prokuroro pavaduotojas, Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras – dėl Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro pavaduotojo;

3) generalinis prokuroras, generalinio prokuroro pavaduotojas, Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros, kurioje prokuroras tarnauja, vyriausiasis prokuroras ar jo pavaduotojas – dėl Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros prokuroro;

4) proceso dalyviai ar kiti asmenys, jeigu prokuroro padarytas pažeidimas yra konstatuotas įsiteisėjusiu teismo sprendimu – dėl prokuroro proceso veiklos;

5) bet kuris asmuo, kuriam tapo žinomas toks poelgis, – dėl prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Prokurorų etikos kodekso pažeidimo, nesusijusio su prokuroro proceso veikla.

3. Etikos komisija, išnagrinėjusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų kreipimusis, pateikia savo išvadą, o konstatavusi, kad buvo padarytas įstatymų pažeidimas, tarnybinis nusižengimas, prokuroro vardą žeminantis poelgis ar kitas Prokurorų etikos kodekso pažeidimas, – išvadą generaliniam prokurorui dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo.

4. Konstatuoti, kad buvo padarytas įstatymų pažeidimas, tarnybinis nusižengimas, prokuroro vardą žeminantis poelgis, taip pat kitas Prokurorų etikos kodekso pažeidimas, gali ir generalinis prokuroras, gavęs generalinio prokuroro pavaduotojo, Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) ar teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro ar jo pavaduotojo motyvuotą teikimą, surašytą atsižvelgiant į generalinio prokuroro įsakymu nustatyta tvarka atlikto tarnybinio patikrinimo išvadą.

5. Tarnybinę nuobaudą įsakymu skiria generalinis prokuroras, atsižvelgdamas į Etikos komisijos išvadą ar šio straipsnio 4 dalyje nurodyto subjekto motyvuotą teikimą, tačiau generalinio prokuroro šie siūlymai ir teikimai nesaisto.

6. Tarnybinė nuobauda gali būti paskirta per šešis mėnesius nuo įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio, taip pat kito Prokurorų etikos kodekso pažeidimo paaiškėjimo dienos, tačiau ne vėliau kaip per trisdešimt šešis mėnesius nuo pažeidimo padarymo dienos. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytais atvejais tarnybinė nuobauda gali būti paskirta per šešis mėnesius nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

7. Jeigu prokuroro, dėl kurio baigtas administracinio teisės pažeidimo bylos nagrinėjimas, atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą, baudžiamasis procesas nutrauktas, baudžiamoji byla nutraukta arba priimtas išteisinamasis teismo nuosprendis, veiksmuose yra įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio, taip pat kito Prokurorų etikos kodekso pažeidimo požymių, tarnybinė nuobauda gali būti paskirta ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo sprendimo, kuriuo baigiamas administracinio teisės pažeidimo bylos nagrinėjimas, nuo sprendimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, nuo sprendimo nutraukti baudžiamąjį procesą, nuo sprendimo nutraukti baudžiamąją bylą arba nuo išteisinamojo teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos.

8. Prokuroro dėl laikinojo nedarbingumo ar atostogų nebūtas tarnyboje laikas į tarnybinės nuobaudos skyrimo terminą neįskaitomas.

9. Jeigu prokuroras padarė įstatymo pažeidimą, tarnybinė nuobauda gali būti paskirta neatsižvelgiant į kitą atsakomybę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

42 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos galiojimas ir apskundimas

1. Prokurorui paskirta tarnybinė nuobauda galioja dvylika mėnesių.

2. Tarnybinė nuobauda generalinio prokuroro įsakymu gali būti panaikinta praėjus ne mažiau kaip aštuoniems nuobaudos galiojimo mėnesiams, jei per šį laiką prokuroras pavyzdinčiai ėjo pareigas ar pasižymėjo tarnyboje.

3. Tarnybinė nuobauda išnyksta pasibaigus jos galiojimo laikui ar ją panaikinus.

4. Pasibaigus tarnybinės nuobaudos – perkėlimo į žemesnes pareigas ar kvalifikacinio rango pažeminimo galiojimo laikui, prokuroras į aukštesnes pareigas skiriamas ar aukštesnis kvalifikacinis rangas suteikiamas bendra šio Įstatymo nustatyta tvarka.

5. Prokuroras įsakymą dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo per vieną mėnesį nuo supažindinimo su įsakymu dienos gali apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

43 straipsnis. Prokurorų nušalinimo nuo pareigų tvarka

1. Prokuroras gali būti nušalintas nuo pareigų, jei tarnyboje yra neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų ar atsisako pasitikrinti sveikatą arba yra pagrindas manyti, kad jis padarė veiką, kuri turi tarnybinio nusizengimo ar nusikalstamos veikos požymių.

2. Prokurorą nuo pareigų nušalina generalinis prokuroras (jo pavaduotojas) arba jų pavedimu teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) įsakymu ne ilgiau kaip iki 45 dienų, o kai yra pagrindas manyti, kad prokuroras padarė nusikalstamą veiką, ir generalinis prokuroras pradėjo ikiteisminį tyrimą, – iki galutinio sprendimo baudžiamojoje byloje.

3. Iš prokuroro, nušalinto nuo pareigų, nedelsiant paimami tarnybinis ginklas, šaudmenys, prokuroro pažymėjimas, prokuroro ženklas ir proceso dokumentai.

4. Prokuroro nušalinimo nuo pareigų laikotarpiu darbo užmokestis jam nemokamas.

5. Kai nuo pareigų nušalintas prokuroras atleidžiamas iš tarnybos, atleidimo diena laikoma paskutinė jo tarnybos iki nušalinimo nuo pareigų diena.

6. Nepagrįstai nušalintas nuo pareigų prokuroras grąžinamas į eitas pareigas, už nepagrįsto nušalinimo laiką sumokamas jo negautas darbo užmokestis ir tas laikas įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS PROKURORO ATLEIDIMAS IŠ TARNYBOS

44 straipsnis. Atleidimo iš tarnybos pagrindai

1. Prokuroras atleidžiamas iš tarnybos, kai:

- 1) atsistatydina savo prašymu;
- 2) jam paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos;
- 3) įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis;
- 4) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 5) nenutraukia dalyvavimo politinių partijų ar politinių organizacijų veikloje, kitaip pažeidžia šio Įstatymo 21 straipsnio 2 dalies reikalavimus;

- 6) nesutinka būti perkeltas į žemesnes pareigas dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo;
- 7) keičiant prokuratūros darbo organizavimą, panaikinamos jo pareigos ir jis nesutinka su kitomis pasiūlytomis pareigomis arba nėra pareigų, kurias būtų galima jam pasiūlyti;
- 8) netinka tarnauti prokuroru (remiantis medicinos komisijos išvada);
- 9) remiantis Atestacijos komisijos išvada netinka eiti prokuroro pareigas;
- 10) jei paaiškėja bent viena aplinkybė, dėl kurios asmuo negalėjo būti priimtas į tarnybą prokuratūroje ir paskirtas į prokuroro pareigas;
- 11) atsistatydina įgijęs teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją;
- 12) yra 65 metų;
- 13) nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas pasibaigus paskyrimo į pareigas terminui.

2. Prokuroras gali būti atleistas iš tarnybos, jei:

- 1) savo poelgiu sulaužo priesaiką;
- 2) nesibaigus tarnybinės nuobaudos galiojimo laikui jam skiriama nauja tarnybinė nuobauda;
- 3) be svarbios priežasties du kartus per metus visą darbo dieną neatvyksta į tarnybą arba be svarbios priežasties neatvyksta į tarnybą 2 dienas iš eilės;
- 4) be svarbios priežasties du kartus neatvyksta į Atestacijos komisijos posėdį;
- 5) dėl laikino nedarbingumo nebūna tarnyboje daugiau kaip 120 kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip 140 kalendorinių dienų per paskutinius dvyliką mėnesių, išskyrus atvejus, kuriais įstatymų nustatyta, kad pareigos paliekamos ilgesnį laiką dėl tam tikrų ligų arba dėl sveikatos sutrikdymo tarnyboje;

- 6) pažeidžia Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą;

7) negauna leidimo dirbti su įslaptinta informacija, kai toks reikalavimas numatytas Kompetencijos nuostatuose;

8) yra sulaukęs amžiaus, reikalingo pareigūnų ir karių valstybinei pensijai gauti.

3. Prokurorą atleisti iš tarnybos kitu pagrindu, negu nurodyta šiame Įstatyme, draudžiama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

45 straipsnis. Reikalavimai atleidžiant iš tarnybos ir atleidimo tvarka

1. Prokuroras atleidžiamas iš tarnybos generalinio prokuroro įsakymu šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. Prokurorą atleisti iš tarnybos laikino nedarbingumo laikotarpiu ar atostogų metu, išskyrus šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–4, 11 punktuose ir 2 dalies 8 punkte nustatytus atvejus, draudžiama. Jeigu prokuroras atleidžiamas iš tarnybos pažeidžiant šią nuostatą, jo atleidimo diena laikoma kita po atostogų ar laikino nedarbingumo pasibaigimo tarnybos diena.

3. Nėščią prokurorę atleisti iš tarnybos, išskyrus šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 9–12 punktuose ir 2 dalies 1, 3, 6, 8 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.

4. Prokurorą, kuris vienas augina vaiką iki trejų metų, atleisti iš tarnybos, išskyrus šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 8–12 punktuose ir 2 dalies 1–6, 8 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.

5. Atleisti prokurorą iš tarnybos šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 7, 12 punktuose ir 2 dalies 8 punkte nustatytais atvejais galima tik apie tai įspėjus raštu prieš du mėnesius. Prokuroras, kuris vienas augina vaiką iki 14 metų, taip pat prokuroras, kuriam iki teisės gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją atsiradimo liko ne daugiau kaip penkeri metai arba kuris yra invalidas, apie atleidimą iš tarnybos turi būti įspėjamas prieš keturis mėnesius. Jei prokuroras atleidžiamas iš tarnybos nesibaigus įspėjimo laikui, jo atleidimo data nukeliama iki įspėjimo termino pabaigos.

6. Mirę, įstatymų nustatyta tvarka paskelbti mirusiais ar pripažinti nežinia kur esančiais prokurorai generalinio prokuroro įsakymu išbraukiami iš Prokurorų pareigybių sąrašo.

7. Prokurorą atleidžiant iš tarnybos arba išbraukiant iš Prokurorų pareigybių sąrašo, paimami jo tarnybinis ginklas, šaudmenys, asmens apsaugos priemonės, prokuroro pažymėjimas, prokuroro ženklas, proceso dokumentai ir jam patikėtas prokuratūros turtas.

46 straipsnis. Prokuroro atleidimas iš tarnybos atsistatydinimo atveju

1. Prokuroras turi teisę atsistatydinti prieš 14 kalendorinių dienų paduodamas generaliniam prokurorui prašymą atleisti iš tarnybos.

2. Jeigu generalinis prokuroras sutinka, prokuroras iš tarnybos gali būti atleistas nuo prašymo atleisti iš tarnybos padavimo dienos praėjus 3 kalendorinėms dienoms.

3. Prokuroras turi teisę atšaukti atsistatydinimą ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo prašymo atleisti iš tarnybos padavimo dienos.

4. Prokuroras, kuris atsistatydina dėl sveikatos sutrikdymo, trukdančio tinkamai atlikti prokuroro pareigas, iš tarnybos atleidžiamas nuo prašyme nurodytos dienos, bet ne vėliau kaip po 14 kalendorinių dienų nuo prašyme nurodytos dienos.

47 straipsnis. Išeitinė išmoka

1. Atleidžiant prokurorą iš tarnybos šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 7, 8 ir 13 punktuose ir 2 dalies 5 punkte nustatytais atvejais, o generalinį prokurorą (jo pavaduotoją) – šio Įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 1 punkte, 6 dalies 1, 2 punktuose ir 7 dalies 2 punkte nustatytais atvejais, jam sumokama dviejų mėnesių vidutinio jo darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta išeitinė išmoka atleidžiamam prokurorui, turinčiam daugiau kaip penkerių metų tarnybos prokuroru stažą, didinama pusantro karto, turinčiam daugiau kaip dešimties metų tarnybos prokuroru stažą – du kartus, turinčiam daugiau kaip penkiolika metų tarnybos prokuroru stažą – pustrėčio karto, turinčiam daugiau kaip dvidešimties metų tarnybos prokuroru stažą – tris kartus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

48 straipsnis. Gražinimas į tarnybą

1. Asmuo, supažindintas su generalinio prokuroro įsakymu dėl atleidimo iš tarnybos, gali šį įsakymą apskųsti teismui per vieną mėnesį nuo atleidimo dienos. Ginčai dėl prokurorų atleidimo iš tarnybos sprendžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jei teismas prokuroro atleidimą iš tarnybos pripažino neteisėtu ir prokurorą grąžino į eitas pareigas, prokurorui sumokamas jo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis už priverstinės pravaikštos laiką nuo neteisėto atleidimo iš tarnybos dienos iki teismo sprendimo įvykdymo dienos.

3. Jei teismas prokuroro atleidimą iš tarnybos pripažino neteisėtu ir nustatė, kad į eitas pareigas jis negali būti grąžintas dėl prokuratūros darbo organizavimo pakeitimų arba dėl kitų svarbių priežasčių, prokurorui priteisiama šio Įstatymo 47 straipsnyje nustatyto dydžio išeitinė išmoka ir vidutinis mėnesinis darbo užmokestis už priverstinės pravaikštos laiką nuo neteisėto atleidimo iš tarnybos dienos iki teismo sprendimo įsigaliojimo dienos. Šiuo atveju laikoma, kad prokuroras iš tarnybos atleistas pagal šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1 punktą kaip atsistatydinęs savo prašymu nuo teismo sprendimo įsigaliojimo dienos.

4. Generalinis prokuroras, remdamasis šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais teismo sprendimais, privalo panaikinti neteisėtą įsakymą dėl prokuroro atleidimo iš tarnybos ir šio įsakymo pagrindus.

DEVINTASIS SKIRSNIS PROKURORŲ SOCIALINĖS GARANTIJOS

49 straipsnis. Prokurorų darbo užmokestis

Prokurorų darbo užmokestį nustato Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1785](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5035 (2008-11-15)

50 straipsnis. Prokurorų atostogos

1. Prokurorams suteikiamos 28 kalendorinių dienų kasmetinės mokamos atostogos.

2. Prokurorams, turintiems daugiau kaip penkerių metų tarnybos prokuroru stažą, už kiekvienus paskesnius tarnybos prokuroru metus kasmetinės atostogos pailginamos 1 kalendorine diena, tačiau bendra kasmetinių mokamų atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 42 kalendorinės dienos.

3. Prokurorams kasmetinės atostogos suteikiamos šio Įstatymo ir Darbo kodekso nustatyta tvarka.

4. Prokurorams už nenormuotą darbo dieną ir generalinio prokuroro ar jo pavaduotojo įsakymu pavestų funkcijų, numatytų Baudžiamojo proceso kodekse ir kituose įstatymuose, atlikimą poilsio ar švenčių dienomis kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų kasmetinių papildomų mokamų atostogų. Papildomos kasmetinės atostogos suteikiamos generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

5. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojas) tarnybinio būtinumo atvejais gali atšaukti prokurorą iš kasmetinių atostogų. Nepanaudotos atostogos prokurorui suteikiamos kitu laiku.

6. Prokurorams gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos:

- 1) nemokamos atostogos;
- 2) nėštumo ir gimdymo atostogos;
- 3) tėvystės atostogos;
- 4) atostogos vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai;
- 5) mokymosi atostogos;
- 6) kvalifikacijos kėlimo atostogos;
- 7) atostogos dėl gyvenamosios vietos pakeitimo.

7. Prokuroro prašymu dėl šeiminių ar kitų svarbių priežasčių per vienerius metus gali būti suteikiamos ne ilgesnės kaip vieno mėnesio nemokamos atostogos. Nemokamų atostogų laikas įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.

8. Nėštumo ir gimdymo atostogos, tėvystės atostogos, atostogos vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai, mokymosi atostogos suteikiamos Darbo kodekso nustatyta tvarka.

9. Prokurorui, kuris po pirmo teigiamo jo tarnybos įvertinimo yra išstarnavęs dvejus metus, vieną kartą per penkerius metus generalinis prokuroras gali suteikti ne ilgesnės kaip vienerių metų kvalifikacijos kėlimo atostogas. Kvalifikacijos kėlimo atostogų metu prokurorui paliekamos eitos

pareigos, tačiau darbo užmokestis jam nemokamas, o šių atostogų laikas įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.

10. Prokurorui, keičiančiam gyvenamąją vietą dėl perkėlimo į kitas pareigas kitoje vietovėje, skiriama iki 5 kalendorinių dienų persikėlimo atostogų ir už šį laikotarpį mokamas darbo užmokestis. Jei prokuroras perkeltas į kitas pareigas dėl tarnybinio būtinumo, jo ir jo šeimos turėtos persikėlimo išlaidos kompensuojamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-666](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2682 (2006-06-28)

51 straipsnis. Prokurorų teisė į pensijas

Prokurorai turi teisę Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją bei valstybinę socialinio draudimo pensiją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1028](#), 2007-01-18, *Žin.*, 2007, Nr. 8-315 (2007-01-19)

52 straipsnis. Kitos prokurorų socialinės garantijos

1. Prokuroro, kuris buvo tyčia nužudytas dėl tarnybos, šeimai – vaikams (įvaikiams) iki 18 metų ar gimusiems po jo mirties vaikams, sutuoktiniui, tėvui ar motinai, nedarbingiems išlaikytiniams – lygiomis dalimis per vienerius metus valstybė sumoka 120 mėnesių darbo užmokesčio (toliau – MDU) dydžio išmoką.

2. Prokuroras, žuvęs dėl tarnybos, laidojamas valstybės lėšomis.

3. Prokurorui, kuriam buvo tyčia sutrikdyta sveikata dėl tarnybos, valstybė sumoka kompensaciją pagal darbingumo netekimo lygį ar sveikatos sutrikdymo sunkumą:

1) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 75–100 procentų darbingumo – 60 MDU dydžio;

2) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 60–70 procentų darbingumo – 48 MDU dydžio;

3) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 45–55 procentų darbingumo – 36 MDU dydžio;

4) dėl sunkaus sveikatos sutrikdymo – 24 MDU dydžio;

5) dėl nesunkaus sveikatos sutrikdymo – iki 12 MDU dydžio.

4. Prokuroro žūties, tyčinio nužudymo ar sveikatos sutrikdymo dėl tarnybos faktinės aplinkybės nustatomos teismo sprendimu ar generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

5. Gavusiam kompensaciją dėl sveikatos sutrikdymo prokurorui, kuris vėliau dėl to sveikatos sutrikdymo neteko darbingumo, sumokamas pagal netektą darbingumą priklausančios kompensacijos ir gautos kompensacijos skirtumas.

6. Prokuroro gydymo išlaidas dėl tarnyboje sutrikdytos sveikatos, taip pat išlaidas psichologo konsultacijoms po ginklo panaudojimo atlygina valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka.

7. Prokurorai įstatymų nustatyta tvarka draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu ir privalomuoju sveikatos draudimu.

8. Prokurorui, tarnybos atlikimo vietoje neturinčiam būsto, generalinio prokuroro nustatyta tvarka gali būti suteiktos tarnybinės gyvenamosios patalpos.

9. Prokuroro komandiruotės išlaidos atlyginamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

10. Prokurorui, kurio materialinė būklė sunki dėl jo paties ligos, jo šeimos nario ligos ar mirties, stichinės nelaimės, turto netekimo, taip pat kitais ypatingais atvejais, gali būti skiriama iki penkių minimaliųjų mėnesinių algų dydžio pašalpa.

11. Prokurorai į privalomąją karo tarnybą nešaukiami.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

53 straipsnis. Prokurorų sveikatos patikrinimas

1. Prokurorai turi kas penkeri metai generalinio prokuroro, sveikatos apsaugos ministro ir vidaus reikalų ministro kartu nustatyta tvarka nemokamai pasitikrinti sveikatą medicinos komisijoje.

2. Generalinis prokuroras, remdamasis tarnybinio patikrinimo, Atestacijos komisijos ar Etikos komisijos išvadomis, gali nurodyti prokurorui pasitikrinti sveikatą ir pateikti medicinos komisijos išvadą dėl tinkamumo eiti prokuroro pareigas.

54 straipsnis. Prokuroro asmens ir jo nuosavybės apsauga

1. Prokuroro asmens ir jo šeimos narių ar turto apsauga, kai dėl einamų pareigų kyla reali grėsmė jų gyvybei, sveikatai ar turtui, užtikrinama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Dėl tarnybos prokuroro patirtą turtinę žalą, kai jo ir jo šeimos turtas pagrobiamas, sugadinamas ar sunaikinamas, atlygina valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS PROKURORŲ ASMENS APSAUGOS PRIEMONĖS

55 straipsnis. Specialiosios prokurorų asmens apsaugos priemonės

1. Tarnybiniai šaunamieji ginklai, šaudmenys ir specialiosios asmens apsaugos priemonės prokuratūroje tvarkomi, saugomi ir išduodami generalinio prokuroro įsakymu nustatyta tvarka.

2. Prokuroras turi teisę saugoti ir nešioti tarnybinį šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones pagal generalinio prokuroro išduotą leidimą. Prokurorui stažuotės metu tarnybinis šaunamasis ginklas ir šaudmenys neišduodami.

3. Prokuroras, panaudodamas šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones, turi siekti išvengti sunkių padarinių žmogaus gyvybei ir sveikatai ar asmenų turtui. Panaudojęs šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones, prokuroras turi:

1) imtis priemonių, kad nukentėjusiam asmeniui būtų suteikta neatidėliotina medicinos pagalba;

2) organizuoti įvykio vietos ir veikos tyrimui svarbių daiktų apsaugą;

3) apie tai pranešti teritorinei policijos įstaigai ir teritorinės prokuratūros vadovui.

4. Prokurorui draudžiama šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones:

1) nešioti neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų;

2) palikti saugoti nepritaikytose vietose;

3) perduoti kitiems asmenims ar sudaryti sąlygas kitiems asmenims jais pasinaudoti;

4) perdirbti.

5. Neteisėtai panaudojęs šaunamąjį ginklą, šaudmenis ar specialiąsias asmens apsaugos priemones arba jas praradęs, prokuroras atsako įstatymų nustatyta tvarka.

56 straipsnis. Šaunamojo ginklo naudojimo tvarka

1. Prokuroras gali panaudoti šaunamąjį ginklą tik tais atvejais, kai visi kiti galimi akivaizdūs būdai ir priemonės jau panaudoti arba dėl užpuolimo pobūdžio jų panaudoti nėra galimybės:

1) gindamasis arba gindamas kitą asmenį nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei ar sveikatai užpuolimo;

2) sulaikydamas asmenį, įtariamą padariusį nusikalstamą veiką ir aktyviais veiksmais vengiantį sulaikymo;

3) sulaikydamas suimtą (sulaikytą) asmenį, bandantį bėgti ar pabėgusį konvojavimo metu;

4) gindamas žmogų nuo puolančio gyvūno.

2. Prokuroras turi teisę šaunamąjį ginklą išimti iš dėklo, parengti naudoti, taip pat iššauti į orą, jeigu pagrįstai mano, kad ginklą gali tekti panaudoti prieš žmogų ar gyvūną arba būtina duoti pavojaus signalą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57 straipsnis. Prokuratūros finansavimas

1. Prokuratūros veikla finansuojama iš valstybės biudžeto. Prokuratūra turi išlaidų sąmatą, o prokuratūrai skirtų asignavimų valdytojas yra generalinis prokuroras. Generalinė prokuratūra gali sudaryti atskiras teritorinių prokuratūrų išlaidų sąmatas.

2. Svarstant Seime, Vyriausybėje ir kitose valstybės institucijose valstybės biudžetą ar prokuratūrai skiriamus asignavimus, prokuratūrai atstovauja generalinis prokuroras (jo pavaduotojas).

3. Valstybė finansinėmis, organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis užtikrina tinkamas prokurorų tarnybos sąlygas, prokuroro nepriklausomumo garantijas bei įstatymų nustatytas socialines garantijas.

58 straipsnis. Prokuratūros materialinis aprūpinimas

1. Prokuratūra valstybės turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise.
2. Prokuratūra turi teisę nuomotis patalpas ir naudoti Vyriausybės nustatyta tvarka jai perduotas tarnybines gyvenamąsias patalpas.

59 straipsnis. Kvalifikacijos kėlimo įstaigos ir spaudos leidiniai

Prokuratūra turi teisę įstatymų nustatyta tvarka steigti prokurorų kvalifikacijos kėlimo įstaigas ir leisti specialius leidinius.

60 straipsnis. Prokurorų atributai

1. Prokurorų atributai yra prokuroro mantija su simboliu – Lietuvos valstybės herbu, prokuroro pažymėjimas, prokuroro ženklas, garbės ar kiti pasižymėjimo ženklai. Jų išdavimo ir naudojimo tvarką nustato generalinis prokuroras.
2. Prokuroro asmens tapatybę patvirtina ir teisę veikti pagal įstatymus suteikia prokuroro pažymėjimas ir prokuroro ženklas.
3. Prokuroras teismo posėdyje dėvi prokuroro mantiją su simboliu – Lietuvos valstybės herbu.
4. Prokurorų mantijos su simboliu – Lietuvos valstybės herbu, prokuroro ženklo, garbės ar kitų pasižymėjimo ženklų etalonus tvirtina Respublikos Prezidentas.
5. Valstybės vėliavų kėlimo ir naudojimo prokuratūroje tvarką pagal galiojančius teisės aktus nustato generalinis prokuroras.

61 straipsnis. Prokuratūros diena

Prokurorų profesinė šventė yra kovo 30 diena – Prokuratūros diena.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-620](#), 1994 11 03, Žin., 1994, Nr. 86-1620
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO "DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO" PAKEITIMO
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-142](#), 1997 03 13, Žin., 1997, Nr. 23-543 (1997 03 15)
LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-958](#), 1998 12 10, Žin., 1998, Nr. 114-3187 (1998 12 30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-43](#), 2000 11 28, Žin., 2000, Nr. 103-3259 (2000 12 01)
PROKURATŪROS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-443](#), 2001-07-10, Žin., 2001, Nr. 64-2328 (2001-07-25)
VALSTYBĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO, TEISMŲ ĮSTATYMO, KONSTITUCINIO TEISMO ĮSTATYMO,

PROKURATŪROS ĮSTATYMO 49 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-338](#), 2009-07-14, Žin., 2009, Nr. 89-3800 (2009-07-28)

PROKURATŪROS ĮSTATYMO 37(1) STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2009 m. spalio 1 d.

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-744](#), 2010-04-13, Žin., 2010, Nr. 48-2294 (2010-04-27)

PROKURATŪROS ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-855](#), 2010-05-27, Žin., 2010, Nr. 64-3142 (2010-06-03)

PROKURATŪROS ĮSTATYMO 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1562](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4333 (2011-07-19)

PROKURATŪROS ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 44, 47, 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 34(1), 39(1) STRAIPSNIAIS IR 38 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas 5 metų laikotarpiui paskirti vyriausieji prokurorai (jų pavaduotojai) jas eina iki 5 metų laikotarpio pabaigos.

Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas neterminuotai paskirtiems vyriausiesiems prokurorams (jų pavaduotojams) 5 metų skyrimo į pareigas laikotarpis skaičiuojamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

Jeigu vyriausieji prokurorai paskirti į pareigas iki Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 5, 7, 14, 15, 19, 23, 25, 26, 29, 32, 33, 34, 36, 39, 44, 52 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo papildymo 37¹ straipsniu įstatymo (Žin., 2008, Nr. [81-3173](#)) įsigaliojimo šias pareigas prokuratūroje ėjo kadencijos trukmės ar ilgesnį laikotarpį, šis laikotarpis prilyginamas pirmajai jų kadencijai einant tas pačias pareigas.

Jeigu vyriausieji prokurorai paskirti į pareigas po Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 5, 7, 14, 15, 19, 23, 25, 26, 29, 32, 33, 34, 36, 39, 44, 52 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo papildymo 37¹ straipsniu įstatymo (Žin., 2008, Nr. [81-3173](#)) įsigaliojimo šias pareigas prokuratūroje ėjo kadencijos trukmės ar ilgesnį laikotarpį, šis laikotarpis prilyginamas antrajai jų kadencijai einant tas pačias pareigas.

Iki šio įstatymo įsigaliojimo generalinis prokuroras parengia teisės aktus, įgyvendinančius šio įstatymo nuostatas, ir patvirtina šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sudėčių komisijas.

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-652](#), 2013-12-10, Žin., 2013, Nr. 130-6628 (2013-12-19)

PROKURATŪROS ĮSTATYMO 22 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-708](#), 2013-12-19, Žin., 2013, Nr. 140-7075 (2013-12-30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2014-01-07)

ausrine.trapinskiene@lrs.lt